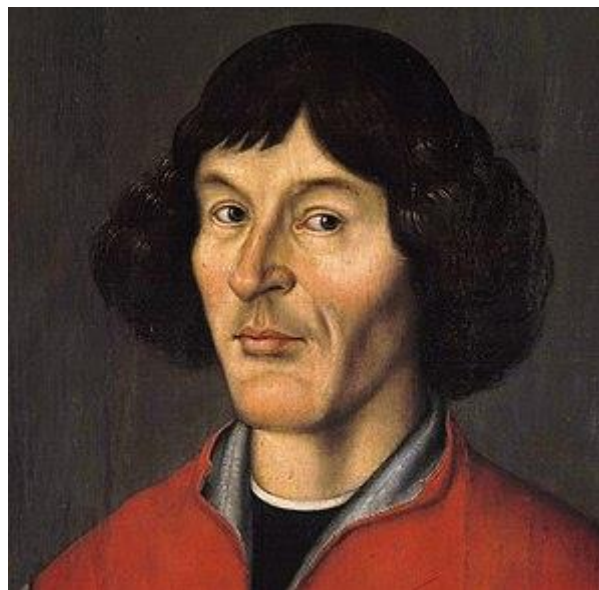

Nicolau Copèrnic, el revolucionari tímid

(1473-1543, Prússia)

Nicolau Copèrnic va revolucionar el concepte que es tenia de l'Univers al segle XVI, i va iniciar l'era moderna de l'astronomia i de la ciència, sense ell voler-ho. Tant és així, que aquest canvi s'anomenà la revolució copernicana.

Va néixer al 1473 a la ciutat de Thorn, actual Polònia, que en aquella època pertanyia a Prússia. El seu pare era comerciant i el seu oncle matern era un bisbe molt important que es va ocupar que el seu nebot rebés una bona educació. Així, va ingressar a la Universitat de Cracòvia on va començar la carrera d'humanitats; després anà a Itàlia, el centre mundial de la cultura de l'època, en ple Renaixement.

Primer a la Universitat de Bolonya, després de Roma i finalment de Pàdua. Estudià medicina, dret canònic, matemàtiques i astronomia. Una mica de tot, com era de rebut en un home renaixentista.

A Itàlia segurament va conèixer el sistema del món d'Aristarc, un grec que ja havia dit, al segle III aC, que al centre de l'Univers no hi havia la Terra sinó el Sol, l'anomenat sistema heliocèntric.

Quan va tornar definitivament al seu país el 1515, va exercir com a metge, ocupà certs càrrecs administratius i dugué a terme el seu immens i cabdal treball en el camp de l'astronomia: va desenvolupar la teoria heliocèntrica. El Sol era el centre de l'Univers, els planetes –inclosa la Terra- giraven al seu voltant, i la Lluna era l'únic astre que girava al voltant de la Terra. La Terra, a més, rotava i per això hi havia dia i nit. Aquesta teoria contradeia l'astronomia de Ptolomeu i la filosofia d'Aristòtil, que l'església cristiana havia adoptat com a model vàlid.

Estimulat per alguns amics, Copèrnic publicà un resum de la seva teoria en un manuscrit que circulà pels centres científics d'Europa, *el Commentariolus*. I durant 25 anys (1507-1532) va escriure la seva gran obra: *De Revolutionibus Orbium Coelestium*, que no es va atrevir a publicar en vida i que va ser publicada per Andreas Osiander l'any de la seva mort, el 1543, ja que era massa tímid per enfrontar-se a l'Església catòlica, a la qual ell pertanyia.

A partir d'aquí la teoria heliocèntrica va començar a expandir-se. Ràpidament van sorgir també els seus detractors, sent els primers els teòlegs protestants adduint causes bíbliques. Al 1616 L'església Catòlica va col·locar el treball de Copèrnic en la seva llista de llibres prohibits.

L'obra de Copèrnic va servir de base perquè, més tard, altres astrònoms com Galilei, Brahe i Kepler possessin els fonaments de l'astronomia moderna.